

Vanajavesikeskuksen uutiskirje

Syksy 2023

Iloiset lampaat ja linnut: kesäkuulumisia

Vesireppu -vedentutkimustuokioita 3-luokkalaisille

Lähiluonnon ihmeitä -näyttely Jokioisten kirjastolla

Perheille kalankäsittelykurseja tulossa joulukuussa

TULOSSA:

Järvitärskyt 21.11.2023 klo 18-20 hotelli Vaakunassa

Jouluglögit 14.12.2023 klo 15-18 Perttulan toimistolla

Iloiset linnut rannoille - hankkeiden kesäkuulumisia

Kaksi Iloiset linnut rannoille –hankettamme on touhunnut kesäkaudella 2023 monenmoisissa hommissa pitkin rantoja.

Hauhon Pappilanaron lammaslaitumen otti haltuunsa Metsälän tilan ihanat lampaat karitsoineen. Lampaiden työnä oli syödä alueen kasvillisuutta mahdollisimman tehokkaasti. Vaikka alkukesän ajan lauma teki kaikkensa, tarvittiin loppukesän ajaksi lisävoimia syömähommiin. Kun lammasvahtina toimineen 4H-nuoren Kertun kesäpesti päättyi, oli koko lammasmaun siirryttävä takaisin kotitilalleen. Vanajavesikeskuksen Ilonan työksi jäi syksyn mittaan käydä raivaussahan kanssa ajamassa nopeasti venähtänyttä pajukkoa ja lepän vesaikkoo alas. Lampaat ovat olleet nyt kaksi laidunkautta rannassa, ja kasvillisuudessa voi jo havaita vähittäistä muutosta lajistossa. Lampaille kelpaa hyvin vieraslajeista jättipalsami ja jossain määrin myös lupiini. Isosorsimon suhteen ne ovat valikoivampia. Isosorsimon suurien kasvustojen hillintää rantaluhdalla testattiin niittokoneen tamppausmenetelmällä – tarkoituksena oli ajaa kasvusto ja siinä kehittymässä olleet isosorsimon kukintovarret alas niin, ettei kesän

siementuotanto onnistu. Hauholla hellittiin lintujen ja nisäkkäiden lisäksi hyönteisiä rakentamalla risumateriaalia hyödyntäen aidannepätkä hyönteisien pesä- ja talvehtimistarkoituksiin. Saattaapa risuaidanteesta joku pikkulintukin pesäpaikkansa löytää ensi kesän aikana.

Hattulan Pyhän Ristin kirkon ja Hattula-Pirtin ja Vanajaveden väliselle rantatontille perustettiin kokonaan uusi laidunalue. Metsälän tilan lampaat tulivat tännekin kesänviettoon, päivittäinen lampaiden hoito ja kunnan tarkistus hoitui Hämeenlinnan seudun 4H-yhdistyksen kautta palkattujen kahden nuoren voimin. Hattulan laitumella oli myöskin laaja kirjo erilaisia vieraslajeja, joista näyttävimmän kasvuston muodosti raparperin kokoisia lehtiä kasvattava ruttojuuri.

Hausjärvelle aidattiin rantalaidun Mommilanjärven rantaan, jossa luhtaa oli jouduttu raivaamaan miesvoimin usean hehtaarin alueelta. Mommilanjärven rantalaidun pystyttiin toteuttamaan hankkeen turvin, kun Lempäälän Sarvikkaalle suunniteltu laidun toteutuikin ilman lloiset linnut – hankkeen rahallista apua. Mommilassa laidun on tarkoitettu kostealla luhdalla lampaita paremmin viihtyvälle naudoille.

Valkeakosken Saarioisjärvellä arvioitiin sahalehti-kasvien ja niiden juurakoissa viihtyvien viherukonkorentojen esiintymistä. Sahalehden viihtyminen näyttää olevan sidoksissa veden vaihtuvuuteen, sahalehti ei pärjää kovinkaan hyvin täysin umpinaisissa allikoissa. lloiset linnut rannoille –hankkeet tuottavat uutta tietoa kohteiden luonnonolojen muutoksista ja antavat vihjeitä tarvittavien jatkotoimenpiteiden suunnittelun tueksi.

lloiset linnut rannoille –hanke päättyy lokakuussa 2023, lloiset linnut rannoille 2 jatkaa 2024 ajan. Hankkeita rahoittaa Järjestö-Helmi –ohjelma.

Vesireppu-tutkimukset osaksi Hämeenlinnan kaupungin lumatoimintaa

Hämeenlinnan järvillä oli syksyn aikana melkoinen vilске, kun kolmosluokkalaiset mittasivat happipitoisuutta, ravinteita ja pH:ta oman koulunsa lähivesistä otetuista näytteistä.

Tutkimustuokiot olivat jatkoa viime vuonna alkaneelle kiertueelle, jossa vierailimme koulujen

lähivesistöjen äärellä vetämässä vedentutkimustuokioita 3-luokkalaissille ja samalla esittelimme opettajille millaisia vesianalyyskejä Vesirepun tutkimusvälineistöllä voi tehdä. Kouluille myös perustettiin omat havaintopaikat Järvi-meriwikiin, joihin voi kirjata tutkimustuloksia talteen ja seurata oman lähijärven tilan kehitystä vuosittain.

Syksyn luontotuokiot olivat osa Vesireppu kaikille -hanketta, jonka toteuttajia olivat Vanajavesikeskus sekä HAMK ja sitä rahoittivat Ympäristöministeriö sekä Vanajavesisäätiö. Oppilaiden tekemä tutkimustyö sai innostuneen vastaanoton kouluilla ja toiminta saa jatkoa, kun Hämeenlinnan kaupungin koulutoimi tulee liittämään sen osaksi koulujen matemaattis-luonnontieteellistä lumatoimintaa.

Lähiluonnon ihmeitä -näyttely Jokioisten kirjastolla

Lähiluonnon ilmeitä Lounais-Hämeessä -hankkeen luontotuokiot jatkuivat syksyllä Jokioisilla ja Ypäjällä. Jokioisten eskarien (Teerimäki, Mäntypuisto ja Miinan koulu) luontotuokiot järjestettiin 9.-13.10. Rantabulevardin laavulla Loimijoen rannalla. Luontotuokioissa tutkittiin veden pieniä eläimiä sekä ongittiin. Jokioisten kirjastoon on koottu Lähiluonnon ihmeitä -näyttely, jossa esitellään eskareiden luontotuokioiden pohjalta tekemiä vesiaiheisia taidetöitä. Tervetuloa näyttelyyn!

Hankkeen toteuttajia ovat Vanajavesikeskus ja Hämeen ammattikorkeakoulu. Hanke on saanut rahoitusta maaseuturahastosta Leader-ryhmä LounaPlussa ry:ltä ja Vanajavesisäätiöltä.

Perheiden kalankäsittelykurssija tulossa joulukuussa

Kalan lumoissa -hanke järjestää joulukuussa kaksi lapselle ja vanhemmalle suunnattua kalankäsittelykurssia. Tarkemmat tiedot kursseista julkaistaan Vanajavesikeskuksen nettisivuilla lähiaikoina. Suositusikäraja lapselle on yli 10 vuotta.

Tulossa:

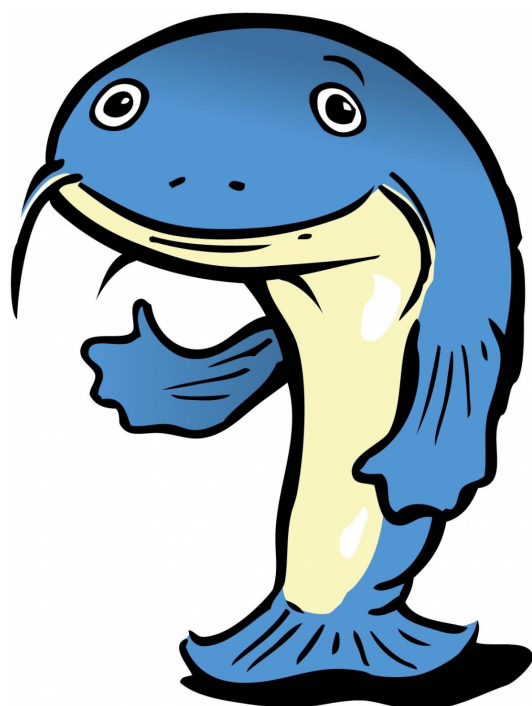
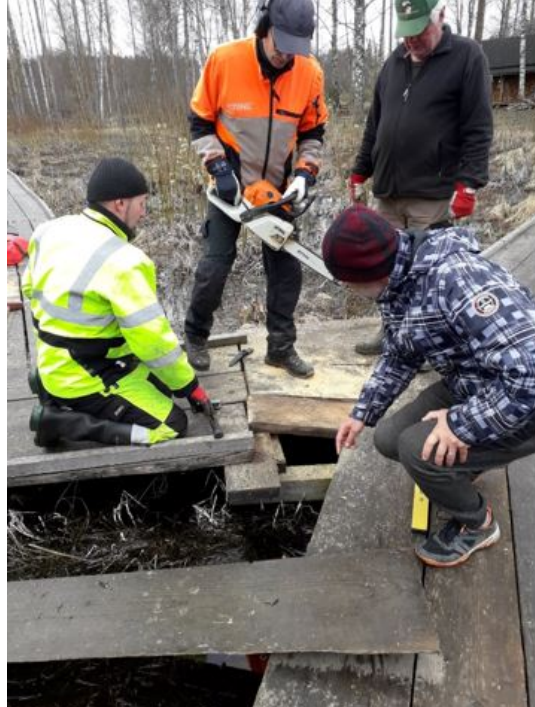

- **JÄRVITÄRSKYT** hotelli Vaakunassa Hämeenlinnassa tiistaina 21.11.2023 klo 18-20 kaikille vesienhoidosta kiinnostuneille. [Lue täältä lisää ilmoittautumisesta ja ohjelmasta.](#)
- **JOULUGLÖGIT** Perttulan toimistolla torstaina 14.12.2023 klo 15-18

Mitä kuuluu alueelle?

Alueen suojeluyhdistykset, osakaskunnat ja muut vastaavat vesien äärellä toimijat - lähettäkää meille kuulumisianne meneillään olevista/tulevista hankkeista tai muista ajankohtaisista asioista vesistössänne.

Julkaisemme kuulumisia uutiskirjeessämme muillekin tiedoksi. Seuraavaan uutiskirjeeseen ennättävät viimeistään 15.2.2024 mennessä sähköpostiosoitteeseen vanajavesikeskus@vanajavesi.fi lähetetyt jutut ja/tai kuvat.

www.vanajavesi.fi

Vt. pääsihteeri **Eeva Einola**,
eeva.einola@vanajavesi.fi

Vesistöasiantuntija **Suvi Mäkelä**,
suvi.makela@vanajavesi.fi

Projektipäällikkö **Mika Soramäki**,
mika.soramaki@vanajavesi.fi

Ympäristökoordinaattori **Heidi Kontio**,
heidi.kontio@vanajavesi.fi

Toimistonhoitaja **Päivi Lautala**,
paivi.lautala@vanajavesi.fi

Vanajavesikeskus

Perttulantie 84, 13430 Hämeenlinna
Finland

vanajavesikeskus@vanajavesi.fi

Saat tämän viestin, koska kuulut Vanajavesikeskuksen verkostoon.

[Tietosuojaseloste](#)

